

تلاش‌های ویژه آستان قدس رضوی در موضوع هنر و پژوهش

مکتب هنر رضوی؛ از ضرورت پژوهش تا بازخوانی

گنجینه برای این انبوه‌سترگ، حکمت‌آمیز و دقیق است. در هر روزگار تاریخی هنرمندان و یارکار گزاران حکومتی کوشیده‌اند تا همه تجربه خویش را به کار بندند تا بهترین اثر طول حیات خویش را در این سپهر قدسی بیافرینند. ولی با افسوس، بسیاری از وجود چنین شاهکارهایی و جزئیات آن در مجموعه حرم مطهر رضوی آگاه نیستند. در برخورد با این گنج بی‌مانند چند مساله به شکل جدی نمود دارد:

بایستگی پاسداری از این گنجینه و نگاهداری و نگاهبانی از آن (آن‌هم در شرایطی که این گنجینه وضعیتی مشابه دیگر آثار هنری و گران‌بهای که در موزه‌ها و در شرایط امنیتی و بسته نگاهداری می‌شوند نداشته و همواره در معرض و دسترس قرار دارد)

شناسایی، خوانش و بررسی این گنجینه و زمینه‌سازی برای دست یافتن به الگوهای نوآورانه برای آفرینش آثار هنری نو

مطالعه و بررسی این آثار و رسیدن به دریافتی هستی‌شناسانه از آثار و کشف رموز معنایی و درونی آن‌ها

مجموع توجه به این سه مساله موجب می‌شود تا زمینه فراوری و تبدیل مفاهیم والای قدسی و رضوی

بدون تردید زبان هنر، جهان‌شمول‌ترین زبان برای توسعه ارتباطات انسانی، ارتباطات میان فرهنگی و نشر و بسط اندیشه است. در طول تاریخ همواره بیشترین و گسترده‌ترین تعامل میان دین و هنر وجود داشته و همواره نهاد دین با توجه به ظرفیت هنر برای نشر معارف و آموزه‌های دین از این زبان بهره برده است. به دیگر سخن هنر زبان قدرتمند، ژرف و گسترده امتداد اجتماعی حوزه‌های مفهومی است. در جهان اسلام نیز هنر همواره در خدمت اعتلای جامعه اسلامی بوده و مهم‌ترین جلوه‌گاه درخشش تمدن اسلامی بوده است. حرم مطهر رضوی نمونه‌ای بی‌مانند از جلوه‌گری اندیشه دینی در قالب محسوس است. بیش از هشت صد سال هنرمندان کوشیده‌اند تا در مسیر ارادت به حضرت رضا (علیه السلام) و در دایره معنایی اندیشه و سیرت این امام بزرگوار (علیه السلام) آثار را بیافرینند که زیبایی کلام ایشان را بازتاب داده و بر دل و جان همه انسان‌ها بنشانند. طیف گسترده هنرهای موجود در حرم مطهر رضوی و استمرار آفرینش این هنرها در همه سده‌های گذشته نشان از پیوند ناگسستنی دین و هنر در مدار امامت دارد.

مجموعه باشکوه حرم مطهر رضوی، در برگیرنده گنجینه‌ای شگرف از هنرهای گوناگونی است که در بهترین شکل و پرازنده‌ترین هماهنگی در کنار یکدیگر قرار گرفته و پنداره مفهومی زیارت را عینیت بخشیده و در برابر دید همگان قرار می‌دهند. رنگارنگی و دگرگونی این هنرها چنان بی‌نظیر است که به کار بردن عنوان